

**KOHTUTE HALDAMISE NÕUKOJA
TEISE KOOSOLEKU
PROTOKOLL**

TALLINN

29. oktoober 2002.a

Kohal viibisid: **Uno Lõhmus**, Riigikohtu esimees, kohtute haldamise nõukoja esimees
Raivo Sepp, riigi peaprokurör, liige
Malle Seppik, Tallinna Ringkonnakohtu kohtunik, liige
Ago Kutsar, Tartu Ringkonnakohtu esimees, liige
Mihkel Oviir, õiguskantsleri nõunik, õiguskantsleri esindaja
Helve Särgava, Tallinna Linnakohtu esinaine, liige
Hurma Kiviloo, Tallinna Halduskohtu kohtunik, liige
Donald Kiidjärv, Tartu Maakohtu kohtunik, asendusliige

Margus Sarapuu, Justiitsministeeriumi asekancleri kt, sõnaõigusega

Ingrid Tiislär, Justiitsministeeriumi kohtute osakonna kohtuhaldustalituse juhataja

Timo Ligi, Justiitsministeeriumi kohtute osakonna kohtuhaldustalituse nõunik

Juhatas: **Uno Lõhmus**, Riigikohtu esimees

Protokollis: **Ingrid Tiislär**, Justiitsministeeriumi kohtute osakonna kohtuhaldustalituse juhataja

Koosolek algas **13.05**

Koosolek lõppes **17.35**

Päevakord

1. Kohtute haldamise nõukoja kodukorra kinnitamine (paranduste, täienduste ning uute ettepanekute tegemine).
2. Nõusoleku andmine
 - Maa-, linna-, haldus ja ringkonnakohtute kohtunike arvu määramiseks;
 - Kohtute struktuuri määramiseks.

Sissejuhatus

Lõhmus: Parlamendi liikmed puuduvad. Saadame Riigikogu esimehele järelepärimise, miks parlamendi liikmed ignoreerivad kohtute haldamise nõukoda. Kõikide liikmete e-posti aadressid ja telefonid tuleb välja saata. Alustame päevakorda kodukorrast.

Kohtute haldamise nõukoja kodukord

Kiviloo: Kes kutsub istungi kokku ja kes määrab päevakorra?

Oviir: See, kes kutsub kokku, vastutab ka materjalide kvaliteedi eest.

Lõhmus: Kodukorra projekt, mis on laiali jagatud, on välja töötatud Justiitsministeeriumi ja Riigikohtu nõunik Ene Andreseni koostöös. Oluline on reguleerida küsimus, kas justiitsminister on nõukoja liige.

Kiviloo: Liige on see, kellel on hääleõigus.

Seppik: Justiitsminister ei saa nõukoja liige olla, kuna ta taotleb nõusolekuid oma määrustele.

Sarapuu: Kui justiitsminister ei ole liige, tuleb muuta § 6, sest ka justiitsministril peaks olema õigus lisada punkte päevakorda.

Kiviloo: Peaks selgelt olema öeldud, kes kutsub kokku. Tundub ratsionaalne, et me ei kirjuta ümber seadust, aga samas oleks hea, kui kodukorra oleksid kõik nõukoda puudutavad sätted koos. Miks on võrdsustatud nõukoda ja nõukoja istung? Sellega ei ole nõus.

Lõhmus: Arutame siis kodukorra paragrahvide kaupa läbi.

Kiviloo: Teeme põhimõttelise otsuse, kas kirjutame seaduse ümber või mitte.

Oviir: Mina toetan Kiviloo seisukohta. Nõukoda reguleerivad sätted võivad olla ka kodukorras.

Seppik: Sel juhul tuleb sõna-sõnalt üle võtta. Kui me kuidagi muudame, siis tekib meil hiljem tõlgendamisega probleeme.

Kiviloo: Paragrahvide ülekandmine ei ole keeruline, ei ole vajagi ümber sõnastada.

Sepp: Nõukojas on küsimuste ring nii lai, et me ei pääse kohtute seaduse kasutamisest niikuinii. Prokuratuuris me ei ole dubleerinud neid sätteid.

Kutsar: §-s 41 on viited teistele paragrahvidele, nii et me ei pääse kohtute seaduse kasutamisest.

Kiviloo: Sel juhul ei ole ka liikmeid vaja loetleda.

Lõhmus: Selles mõttes oleks vaja, et seadus on jätnud lahendamata justiitsministri liikmelisuse ning samuti asendusliikmete küsimuse. Üks küsimus on, kellel on hääleõigus, ja teine, kes on liikmed. Peame näitama, kuidas asendusliige muutub liikmeks.

Kiidjärv: Siin ka küsimus sellest, kas asendada saab teisest kohtuastmest pärinevat liiget. Me ei peaks seda tõlgendama nii, et ei saa asendada erinevate kohtuastmete vahel.

Lõhmus: Küsimus selles, kes võib hääletada. Me peame näitama, mismoodi asendusliige muutub liikmeks.

Sarapuu: Kas seda ei saa teha nii, et kui liige teatab, et ta ei saa tulla, muutub asendusliige liikmeks?

Särgava: Jah, nii oleks võimalik seda reguleerida küll. Kui liige puudub, muutub asendusliige liikmeks.

Lõhmus: Kas võtta pädevus sisse? Oleme kõik ühel meelel, et pädevus jääb välja.

Seppik: § 2 lg 3 lisame “nendest” eakam.

Lõhmus: Sõnastame § 3 pealkirjaks liikmed ja asendusliikmed.

Kiviloo: § 5 tuleb sel juhul ka välja jätta.

Oviir: Kuidas tekib liikmelisus ja asendusliikmed?

Seppik: Seaduses kirjas, et täiskogu valib liikmed ja asendusliikmed.

Lõhmus: Kohtuastmetevahelise jagunemise panime paika valimiste puhuks, realses töös võib seda teisiti tõlgendada.

Seppik: Sel juhul tekib küsimus, et kui ringkonnakohtunik ei saa osaleda, siis kes teda asendab.

Kiviloo: Sel juhul esmajärgus asendab sama astme kohtunik, kui tema ei saa, siis kohtunik teisest astmest.

Lõhmus: Võtame § 3 välja. § 4 – kokkukutsumist reguleerib ka seadus.

Oviir: Riigikohtu esimees ja justiitsminister saavad kokku kutsuda. Need samad määravad päevakorra. Küsimus, kes ja kuidas valmistab materjali ette. Kes vastutab materjali kvaliteedi eest?

Lõhmus: Selle sätestab lõige 4.

Kiviloo: Kui Riigikohtu esimees on kokkukutsuja, siis tehnilise teenindamise tagab ju ikkagi Justiitsministeerium.

Seppik: Siis saab lõikesse 4 kirjutada, et materjalid edastab kokkukutsuja.

Sarapuu: Justiitsministri määruse puhul on sisulise poole eest vastutav justiitsminister, aga kohtute osas annab KHN nõusoleku ka materjalidele, mis tulevad kohtust otse. Nende materjalide eest saame me vastutada ainult teatud piirini. Kui võtame kohtu kodukorra, siis siin on meie võimalus asja määrata väike.

Kiidjärv: Mis saab siis, kui mõnda küsimust ei taha kumbki päevakorda panna?

Sarapuu: Me võime selle päevakorda panna, aga me ei saa tagada sisulist kvaliteeti.

Sepp: Kui vaadata seda, milleks KHN on, siis me tegutseme praegu nagu töögrupp – võtame kodukorda läbi paragrahvide kaupa. Tehniline teenindamine käib Justiitsministeeriumis ja siin tekib konflikt, kuna osad materjalid on JM ette valmistatud ja osad tulevad kohtutest. Seega peaks mõtlema selle peale, et ka Riigikohtu esimehel oleks teatud aparaat, kes materjale ette valmistab.

Lõhmus: Me loodame, et mingi koostöö on olemas. Küsimus selles, kelle kaudu see käib.

Kiviloo: Et vältida töögrupiks muutumist, siis kohtute arvamused peab kokku koguma ja süstematiseerima Justiitsministeerium. Kodukorra puhul ma ei ole hr Sepaga nõus, sest see on meie oma kodukord ja me peamegi selle punkt-punktilt läbi arutama.

Lõhmus: Läheme edasi. § 4 lg 2: teate edastab Justiitsministeerium.

Sarapuu: Kui Riigikohtu esimees kutsub nõukoja kokku, siis ta saadab Justiitsministeeriumile kirja ja Justiitsministeerium saadab selle edasi?

Oviir: Riigikohtu esimees saadab Justiitsministeeriumile kirja, milles palub nõukoja kokku kutsuda sellise päevakorraga.

Lõhmus: Ma olen nõus, kogu materjal peab käima läbi Justiitsministeeriumi.

Kiviloo: Sel juhul teavad ka nõukoja liikmed, kuhu alati pöörduda.

Sarapuu: Lihtsam oleks Riigikohtul endal kutse otse liikmetele saata. Kirjade topelt edastamine tundub bürokraatiana.

Lõhmus: See ei välista, et KHN liikmed omavahel koostööd teevad.

Kiviloo: Siin on kirjas, et materjalid lähevad koos teatega.

Sarapuu: Ma ei ole sellega nõus. Tegelikult peaks teade minema 2 kuud varem ja materjalid tulevad 2 nädalat enne.

Oviir: Kõige olulisem on, et asi jookseks ühte kohta kokku.

Sarapuu: Eelmisel korral tegime kodukorra, mis ei sobinud. Nüüd eeldasime, et Riigikohus tuleb oma projektiga välja.

Oviir: Siin ongi probleem – vastutus hajub ja ei teata, kes mille eest vastutab.

Lõhmus: Kas olete siis nõus, et edastab Justiitsministeerium?

Kõik nõus.

Oviir: Ei ole vaja formaalselt saata, anname volituse mõnele Justiitsministeeriumi ametnikule.

Kiidjärv: Materjal tuleb ka asendusliikmele saata.

Lõhmus: Siis tuleb panna, et saadetakse ka asendusliikmetele ja ministrile. Edasi: lõige 3.

Kiviloo: Parandada: nõukoja „istungi“ päevakord, „istungi“ toimumise aeg ja koht – läbivalt kogu kodukorras.

Seppik: § 5 lg 2 “oma” välja võtta.

Lõhmus: Samuti lg 3: justiitsminister või tema esindaja. Nüüd tuleb teha põhimõtteline otsustus sama kohtuastme osas.

Särgava: See on probleem, et Riigikohtul ei ole asendusliiget.

Oviir: Kas me saame oma kodukorras täiskogule ette kirjutada, mismoodi saab valida?

Lõhmus: See on nüüd töökorralduslik probleem. Täiskogu otsustas valimiste osas.

Kiviloo: Siin ei tohiks astmega piirata asendamist.

Lõhmus: Teeme nii, et asendusliikme puhul esimene eelistus on sama astme asendusliige ja siis alles teisest astmest.

Seppik: Ei peagi kirjutama, et asendusliige millekski muutub, anname talle lihtsalt hääleõiguse.

Lõhmus: Teised isikud – kuidas neid reguleerida. Neile ei anna sõnaõigust.

Kiviloo: Paneme siin nõukoja esimees, mitte Riigikohtu esimees.

Sarapuu: Paar kohtu esimeest on küsinud, kas võib osaleda.

Sepp: Osalemine tähendab aktiivset tegevust.

Lõhmus: KHN esimees võib KHN istungile kutsuda teisi isikuid. Kas istung on avalik või kinnine?

Oviir: Tõepoolest, tuleb otsustada, kas istung on kinnine või avalik.

Seppik: Kui on avalik, siis on suuremat saali vaja, sest huvilisi kindlasti leidub.

Särgava: Siis on ka ajakirjanikud kohal.

Lõhmus: Jääb siis nii, võtame ainult sõnaõiguse ära.

Kiviloo: Võib osaleda nii “kutsel kui nõusolekul”.

Lõhmus: Otsustab KHN, mitte esimees. Edasi § 6.

Oviir: Kui Riigikohtu esimees või justiitsminister paneb küsimuse ette, siis me oleme kohustatud seda arutama. Lisaks võivad liikmed esitada punkte päevakorda. Seaduses on sätestatud lahtine pädevus. Siin KHN võib otsustada, kas selles küsimuses saab seisukohta võtta või mitte.

Lõhmus: Siin võib olla kaks võimalust: kas me otsustame lahtise pädevuse osas või me otsustame, et materjalid ei ole piisavalt ette valmistatud. Kirjutame, et igal nõukoja liikmel või justiitsministril on õigus tõstatada enne päevakorra kinnitamist küsimusi, mida päevakord ei sisaldanud. Küsimuste päevakorda lisamise otsustab nõukoda. Edasi § 7.

Sepp: Esimehe puudumisel on otsustavaks tema asendaja hääl.

Lõhmus: See on juba reguleeritud – asendajal on esimehe volitused.

Sarapuu: Kas Riigikohtu esimehel on asendaja? Kui ta näiteks pooleks aastaks ära läheb, siis ta ju määrab endale asendaja.

Lõhmus: Ei, siis asendab vanim kohtunik.

Kiidjärv: Kas siis seda, kes asendab Riigikohtu esimeest, asendab omakorda keegi?

Lõhmus: Seaduse mõte on see, et kohtunikud peavad olema enamuses.

Oviir: § 7 lg 1 mulle ei meeldi, kuna tegelikult on pädevus lahtine.

Lõhmus: Võtame lg 1 välja.

Seppik: Lõikes 2 ei ole vaja rõhutada hääleõiguslikkust, sest kõigil on häääl.

Oviir: § 8 lg 3 tähendab, et erapooletuks ei saa jääda. Aga võib-olla liikmel ei ole oma seisukohta. Kas kuskil mujal on niisugune praktika, et ei tohi erapooletuks jääda?

Lõhmus: Mõte on selles, et ei saa öelda, et ma ei taha seda otsustada.

Seppik: Kui ei ole valmis otsustama, siis lükkame edasi. Aga kui osa on valmis, mis me siis teeme?

Särgava: Minu meelest peab otsustama. Siin on kindlasti ebameeldivaid küsimusi, mida ei taha otsustada. Igal liikmel peab seisukoht olema.

Kiviloo: Peaks olema veto-õigus – kui ei ole valmis otsustama, siis lükatakse edasi.

Sarapuu: Igavesti ei saa otsustamist edasi lükata.

Lõhmus: Jääb siis nii, nagu kirjas on.

Seppik: Personaalküsimuse asemel kirjutame “tema isikut puudutav küsimus”.

Lõhmus: Läheme § 9 juurde.

Seppik: Lg 2 p 1: viibinute, mitte viibijate.

Kiviloo: Lg 5 – kättesaadavaks tegemist reguleerib ka § 10. Kas paneme ainult Justiitsministeeriumi kodulehele või saadetakse ka personaalselt?

Lõhmus: Kui ta on Justiitsministeeriumi kodulehel, siis kas peaks ta veel eraldi saatma?

Oviir: Kas seda saab üldse kodulehele panna? Siin võidakse ju arutada personaalseid küsimusi, protokoll võib sisaldada eraelulisi andmeid. Ainult otsused tuleks panna kodulehele.

Sepp: Pigem reguleerime teistpidi, et kui on eraelulisi andmeid, siis seda osa ei avalda. Kohtunikel on siiski hea, kui nad näevad, mismoodi arutus käis.

Oviir: Kes loeb protokollil ilma materjalideta, see ei saa aru, millest jutt käib.

Sepp: KHN tegevus peaks siiski võimalikult avalik olema.

Oviir: See pärsiks meie arutlemisvõimalusi.

Lõhmus: Teeme siis nii, et kodulehele välja ei panda, kui tullakse küsima, võib edastada, välja arvatud eraelulised andmed.

Kiidjärv: Küsimus ka, et mis saab, kui meedia pöördub nõukoja liikme poole.

Sepp: Kui ei avalikustata kodulehel, mismoodi saab väljastada siis, kui keegi küsib?

Lõhmus: Pakun: protokoll tuleb kättesaadavaks teha liikmetele ja asendusliikmetele. Otsused on kättesaadavad Justiitsministeeriumi kodulehel. Pealkiri: nõukoja istungi protokollil säilitamine ning protokollil ja otsuste kättesaadavaks tegemine.

Sarapuu: Kui originaalmaterjalid on Riigikohtus, siis kas kogu materjal liigutatakse Riigikohtusse? Kas siis pärast istungi toimumist läheb tehnilise teenindamise raskuspunkt Riigikohtusse? Kas on mõistlik, et säilitatakse Riigikohtus?

Lõhmus: Riigikohus ei ole seda siia kirjutanud.

Kiviloo: koopia on Justiitsministeeriumis. Kas tahetakse just originaali näha?

Sarapuu: Kui probleemi ei ole, jääb nii.

Kiviloo: Kas ainult protokollil koopia on Justiitsministeeriumis või ka lisad?

Oviir: Ikka mõlemad on olemas – nii protokoll kui lisad.

Sarapuu: Kauga peab säilitama?

Oviir: See ei ole nomenklatuurne materjal, sellel ei ole arhiveerimistähtaega.

Lõhmus: Kas tähtajatu on põhjendatud?

Oviir: See tuleb läbi rääkida arhiivitöötajatega.

Kiviloo: Kui tehniline teenindamine on Justiitsministeeriumis, siis võib ka originaal olla seal.

Lõhmus: Säilitame siis originaali Justiitsministeeriumis.

Särgava: jätame „tähtajatult“ ära.

Lõhmus: Siis pole lõiget 2 vaja.

Kiviloo: Aga koopia võiks siis Riigikohtus olla. Ametlik puhas koopia.

Lõhmus: Originaal Justiitsministeeriumis ja koopia Riigikohtus. Lõige 2 välja ja lõike 3 sõnastame nii, et otsused kodulehel. Edasi § 11. Variant, et protokoll kinnitatakse järgmisel istungil.

Sepp: Võib ju teha nii, et paar päeva pärast istungit saadetakse protokoll elektrooniliselt liikmetele ja liikmed saavad teha parandusi.

Kiviloo: Suvaliselt ei saa oma sõnavõtte pärast muuta. Märkus ka, et protokoll ei jõustu, me räägime otsuse jõustumisest.

Lõhmus: Me ju ei vormista otsuseid eraldi.

Kiviloo: See on protokolliline otsus, mis jõustub kohe. Sõnastuse muudatusi võib protokollis teha, aga otsused jõustuvad kohe.

Lõhmus: „Nõukoja otsuste jõustumine ja protokollis kinnitamine“ on pealkiri. Otsus jõustub selle tegemisest – lg 1. Protokollis kinnitamine võib toimuda järgmisel istungil.

Sepp: Kinnitamine on vajalik, et saaks juhtida tähelepanu sellele, et mõni asi on protokollis kajastamata jäänud. Lepime kokku, et nädala jooksul e-posti teel saadetakse protokoll ja siis saab märkusi saata.

Seppik: Sel juhul võibki jääda protokoll edasi-tagasi käima – kõik teevad parandusi.

Sepp: Praktikas ei ole niisuguseid probleeme tekkinud, et keegi hakkaks parandamisõigust kuritarvitama.

Lõhmus: Teeme kahelõikelise §: 1) otsused jõustuvad kohe, 2) protokoll kinnitatakse järgmisel istungil.

Oviir: Tegelikult peaks inimesi huvitama otsus, mitte see, kes mida ütles.

Lõhmus: kiidame heaks kodukorra, järgmisel korral kirjutame alla.

Otsustati: Nõukoja kodukord muudatustega heaks kiita.

Vaheaeg 14.50-15.05

Lõhmus: Läheme tõsisemate küsimuste juurde. Kohtunike arvu määrus – palun, Justiitsministeeriumi esindaja.

Sarapuu: Määruse projekt ei ole muutunud võrreldes eelmise korraga, muutunud on taustanalüüs. Pakutakse kolme halduskohtuniku koha ümbertõstmist. Seoses materjalidega tekkis probleem. Meie valmistasime ette vastavalt KHN soovile analüüsi ja saatsime KHN-le. Analüüs sattus teistesse kohtutesse ja võidi tõlgendada nii, et Justiitsministeerium püüdis materjali varjata. Kuidas info edasi liikus, seda me ei tea. Rõhutan veelkord, et määruse eelnõu on sama nagu eelmisel korral. Küsimus, kas KHN annab nõusoleku. Kui ei anna nõusolekut, siis töökorralduse lihtsustamiseks võiksime kokku leppida, et KHN ütleb, millistel tingimustel annaks nõusoleku ja seejärel justiitsminister võtaks vastu niisugustele tingimustele vastava määruse. Materjalide hulgas on statistiline analüüs, mis põhineb pr Seppiku meetodikal, kus võrreldakse sissetulevate asjade osakaalu ja kohtunike osakaalu. On olemas ka statistika, mis

vaatleb asjade arvu kohtuniku kohta poolaastas. Lisaks võib vaadelda ka menetlusaegu või asja maksumust, kuid neid ei ole me siia täna lisanud, et pilti mitte liiga kirjuks muuta. Palun öelge, kui teil on vaja veel mingisuguseid statistilisi analüüse. Juhul kui KHN võtab seisukoha, et ministri poolt pakutud variant ei sobi, siis me ootame, et te ütlete, milline variant sobiks. Te olete ka saanud tagasisidet, mis puudutab halduskohtuid. Kohtunikud on ise öelnud, et halduskohtute reformiga pandi üldkohtutele suur töökoormus ja ressursi juurde ei antud. Paindlikkus kadus. Saaremaa inimene tahab käia Tallinna Halduskohtus, mitte Pärnus. Pärnu Halduskohtu esimees ei ole kohtunike arvu vähendamise vastu. Tartu Halduskohtu esinaine ei ole koha vähendamisega nõus, kuid on nõus käima Tartu Maakohut abistamas. Seega ei vaidle, et töökoormus on väike. Kui vaatame, et Justiitsministeerium andis Valgale koha juurde või kuulutas välja konkursi Pärnu Halduskohtusse, siis ma ei poolda neid otsuseid, me saame neid parandada.

Lõhmus: Selgus, et analüüs on meie jaoks kõlbmatu, kuna räägime ainult halduskohtunike ümbertõstmisest.

Sarapuu: Ei ole kõlbmatu.

Kiidjärv: Kas see tähendab, et Justiitsministeeriumil ei olegi plaanis neid muudatusi teha?

Sarapuu: Miks need otsused tegemata on jäänud, on see, et pole julgetud. Kui me räägime 1. jaanuaril kehtima hakkavast määrusest, siis seda ei ole võimalik nii kiiresti teha. Kui te olete nõus, et üldkohtutes on suurem koormus kui halduskohtutes, siis võime esimese sammu teha ja edaspidi laiaulatuslikumaid muudatusi ette võtta.

Kiidjärv: Eelmisel korral jäi jutt ka selles, et meil ei ole kohtunikke, keda Narva panna.

Sarapuu: On inimesi, kes on nõus seal töötama. Kas me ignoreerime probleemi? Me ei kuulutanud Narva konkursi välja enne kui Narva LK esimees oli leidnud kandidaadi – ühe prokuröri. Kui me otsust ei tee, siis me ei saagi sinna potentsiaalseid kandidaate otsida. Kui me ütleme, et tuleb 10 kohta, siis meil ei ole isegi kohti, mida täita.

Sepp: Tuleb arvesse võtta, et järsult kasvavad kriminaalasjas tehtud otsuste peale esitatud kaebused. See suurendab halduskohtute töökoormust.

Kiviloo: Ei saa võrrelda halduskohtuid ja üldkohtuid. Miks lahendatakse üldkohtute probleeme halduskohtute arvel? Miks ei ole kohtute vastuargumendid teie jaoks veenvad, et te jääte oma seisukoha juurde?

Sarapuu: Tegelikult ei ole küsimus selles, mida ministeerium tahab. Teie võite otsustada, kuidas te tahate.

Kiviloo: Ma tahaksin siiski teada, milline on vastus nendele argumentidele? Miks need ei ole teid veennud? Mind need argumendid veensid.

Sarapuu: Kas kõiki liikmeid veensid?

Lõhmus: Palun vastata pr Kiviloo küsimusele.

Sarapuu: Statistiline analüüs ei ole siin niisama. Kõik kohtunikud saavad võrdset palka. Me ei tohi lubada, et osad saavad palka väiksema koormuse eest. Kas see, et keegi alles kolis, on argument, mida me peaksime arvestama? Võimalik, et kolimise probleem langeb ära, kui me anname koha Tartu MK-le. Mis puudutab kolmeliikmelist istungit, siis seda ei ole varem tehtud, alles nüüd paar korda Jõhvis tehti – kas selleks, et tõestada kolme kohtuniku vajalikkust? Miks me ei võiks teha vastupidi – kui halduskohtul oleks vaja kolmeliikmelisena istuda, laenab üldkohtust kohtuniku. Euroopa Liidu osas – liitume kõige varem 2004 ja alles siis hakkavad tekkima vaidlused. Sinna on aega mitu aastat. Omandireform hakkab läbi saama – seega on ka asju, mis vähendavad töökoormust. Kahe kohtunikuga kohtu puhul suund likvideerimisele – ei saa väita, likvideerimine on hoopis eraldi otsus, mis nõuab seaduse

muutmist. Uurimisprintsip – kas me saame alati öelda, et kõik haldusasjad on keerulisemad kui kriminaalasjad või tsiviilasjad? Tekib küsimus ka sellest, miks Riigikohtu halduskolleegium tuleb ettepanekutega lagedale alles siis, kui räägime kohtunike ümberjagamisest. Kaks aastat ei ole lühike aeg, seega ei saa rääkida reformi värskest. Reform tähendas seda, et me lõime suurema hulga kohtunikke selleks, et lahendada sama hulka haldusasju.

Kiidjärv: Justiitsministeerium oli ise selle poolt, et teeme eraldi halduskohtute süsteem. Ei ole midagi ümber jagada, kuna on täiesti eraldi halduskohtute süsteem ja üldkohtute süsteem.

Kiviloo: Tahan öelda, et kaheliikmeliseks muutmine on tõesti samm likvideerimise poole. Sama tendents oli Hiiu Maakohtu puhul. Tuleb tõepoolest tegeleda töökoormuse võrdsustamisega, kuid alustada ei tohi halduskohtutest.

Sarapuu: Millest me siis alustame?

Kiviloo: Sel juhul tuleb vaadata asju komplekselt. Riigikohtu halduskolleegium pakkus välja ka võimalusi, kuidas halduskohtute koormust võrdsustada. Halduskohtutesse tulevad juurde hr Sepa mainitud asjad, samuti riigivastutuse asjad. Võrreldes Tallinna Halduskohtuga on teistes tõesti väiksem koormus.

Sarapuu: Sellel aastal on töökoormus vähenenud 10% võrreldes 2001. aastaga. Halduskohtud ja üldkohtud on küll erinevad, aga ma sean küsimuse teistpidi: kuidas me siis lahendame selle probleemi? KHN liikmed peaksid rääkima omavahel ja otsustama, milline on lahendus.

Seppik: Mina ei saanud sellest aru, et Justiitsministeerium sama määruse juurde jääb. Halduskohtutes on töökoormus väiksem, kuid piirduda nende ümberjagamisega – sellest ei piisa.

Sarapuu: Me püüdsime arvata, mida KHN on nõus otsustama. Me ei tea, kas te üldse olete nõus ümber tõstma. Kui te praegu nõusolekut ei anna, siis me teame ka edaspidiseks, et halduskohtute arvelt ei saa üldkohtuid aidata. Kui te ütlete, et üldkohtutes saab ümber jagada, siis me teame, et see on teile vastuvõetav. Kui te piisavalt kohti ei anna, siis saab otsustada, et saadame teiste kohtute kohtunikke appi. Aga selleks on vaja kohtuniku nõusolekut.

Lõhmus: Anname liikmetele võimaluse oma arvamus öelda.

Kiviloo: Sain aru, et on kaks varianti, kas võtta halduskohtutest või üldkohtute sees ümber jagada. Teist varianti ei eita, aga ei saa ainult olla juttu olemasolevate kohtade ümbermängimisest. Küsimus on ka selles, kas see koormus, mis on vähem koormatutel, on normaalne või mitte. Võib-olla suure koormusega kohtunikel on ülekoormus. Kas on võrreldud, milline koormus on teistes riikides? Võib-olla väiksema koormusega kohtutel on normaalne koormus?

Sarapuu: Oleme seda mõelnud küll. Minu jaoks on suhteline mõiste, kas koormus suur või väike. Kui ühes kohtus on keskmine menetlemise aeg 20 päeva, kas see on kiire või liiga kiire? Itaallased on rahul, kui saavad 1-2 aastaga otsuse, hollandlastel kulub ca 110 päeva. Kiirus ei ole eesmärk omaette. Me ei eelda, et kõiki asju peaks lahendama ühe kuuga. Kui me töötaksime selle eesmärgi nimel, et kõikides kohtutes oleks tähtaeg 1 kuu, siis pole ju alternatiivseid vahendeid – peaksime ressursi juurde andma. Kui me paneme selle riigieelarve konteksti, siis kui Justiitsministeeriumi eelarve kasvab 10%, siis mingi osa selleks läheb kohtunike palgatõusuks. Kui teine valik on kohtunikukohtade juurdeloomine, siis kohtuametnike palk on alles 3. valik ja nende palgatõus ei oleks enam reaalne. Ning me ei jõua kunagi luua nii palju kohtunikukohti juurde, et oleks võrdne koormus Ida-Virus ja mujal.

Kutsar: Halduskohtunikud on spetsiifilise ettevalmistusega. Kui me viime nad üldkohtusse ja kolme aasta pärast tagasi toome, siis nad on kvalifikatsiooni kaotanud. Kui me võtame kolm kohta ära, siis Tallinna Halduskohus jääb ikka suurema koormusega kui teised halduskohtud.

Sarapuu: Selleks, et muuta töökoormus ühtlaseks, ei saa muuta kohtute tööpiirkondi. Me ei saa seda eesmärgiks seada, me peame rääkima kodanikeskusest, tõmbekeskustest. Kas eesmärk on see, et tekitada töökoormust konkreetsele kohtusse?

Kiviloo: Kui kaebuse võiks esitada kaebaja elukoha järgi, siis oleks kodanikulähedane. Las ametnik sõidab, mitte kodanik. Sellele juhtis tähelepanu ka Riigikohtu halduskolleegium.

Sarapuu: Enamus inimest puudutavad otsused tehakse kelle poolt – kas ministriumide või kohalike omavalitsuste? Kas see muudaks oluliselt pilti, kui muudaksime vaidlustamise asukohta?

Kiviloo: Palju otsuseid tehakse Maksuameti kohalike asutuste poolt ja vaidlustama peab Tallinnas.

Sepp: Kui lähtuda juhtimisteooriast, siis kõigepealt tuleks ära kasutada kõik muud variandid. Kas on ära proovitud kõik muud võimalused? Inimestega ei saa malet mängida. Sellega me saavutame selle, et inimesed lähevad ära – meil on niigi kohtunike defitsiit. Kui kolmeliikmelisest kohtust võetakse ära üks kohtunik, siis vähendatakse inimressurssi 33,3% võrra. Tänapäevane materjal on korralik analüüs Justiitsministeeriumi poolt ja lisaks kohtute veel kaalukamad vastuväited. Kui me võtaksime vastu otsuse, siis me ütleksime, et kohtute seisukohad on valed. Tuleks ära kuulata kohtute seisukohad, nendega läbi rääkida ja jõuda konsensuseni.

Oviir: On jõutud staadiumi, kus kohtunikud peavad ise otsustama. On olemas ressurss ja võimalused seda kasutada. Kui on poliitiline tahe, siis on üks võimalus taotleda ressursi kasvu. Mulle ei meeldi, et tekkis olukord, kus on KHN versus Justiitsministeerium. Justiitsministeerium on täitja, mitte otsustaja. Meie peame ütleva, mida Justiitsministeerium peab tegema. Tekkis ka küsimus, kas pr Kiviloo on siin kui Tallinna Halduskohtu kohtunik või kui Kohtunike Ühingu esindaja? Me konstateerime, et koormus on ebaühtlane. Kui hr Sepp ütleb, et räägi inimestega, nad saavad aru, siis mina väidan, et ei saa aru. Kohtunikud teavad väga hästi, kellel kui suur koormus on. On kutsesisene kaitse. Pärast tuleb kohtunik omavahel olles ütleva, et sellel kohtunikul on tegelikult väike koormus. Ametlikult ei ütle nad seda kunagi. Kui antud variant ei sobi, siis milline sobib? Üks võimalus on kahe halduskohtu loomine. Kodanikuläheduse probleem ei ole õige, teades, kui palju keskmine Eesti inimene kohtus käib. See otsustamine on kohtunike eetika mõõdupuu – te peate vaatama oma kaaskohtunikke ja otsustama, kuidas on õiglane. Me peame selge ülesande püstitama. Võib-olla tulekski mõni kohus ära kaotada. Me rääkisime sellest ka Justiitsministeeriumis konkreetsete kohtute tasandil ja iga kord tuli palju pahandust, iga kord hakati tõestama, miks niisugune otsustus vale on. Kui kõik on nõus, et praegune olukord sobib, siis jätame praeguse olukorra. KHN ka vastutab. Kui suureneb Narva LK jääk, siis justiitsminister ütleb, et me tegime ettepaneku KHN-le ja nad ei otsustanud ega andnud ka kindlat suunist. Halduskohtunike arvu vähendamine on eelkõige kohtunike käes. Mina praegu komplekteeriksin kohtud ümber, kui me ei anna täpset suunist, kuidas teisiti ümber jagada.

Särgava: Mina arvasin, et me vaatame koormust komplekselt. See on ebaõiglane nii kohtunike kui inimeste osas. Inimene saab mõnest kohtust otsuse kiiresti kätte, mõnest teisest aga mitte. KHN peab hakkama seda ebaõiglust vähendama. Pärnu HK osas on mul eriarvamus – kui me vaatame 2002 1. poolaastat, siis see on ebavõrdsus ja Pärnu HK töökoormus ei vasta õiglusele – üks koht tuleks ära võtta.

Sepp: Kas see lahendab ülekoormuse probleemi?

Särgava: Pärnu HK puhul on erandlik olukord, kolme kohtuniku jätmine on minu sisemise õiglustunde vastu.

Kiviloo: Kas me võime halduskohtute arvelt lahendada üldkohtute probleemi?

Särgava: Praegu on Pärnus alakoormus.

Kiidjärv: Ettepanek: jagame tööpiirkonnad ümber.

Seppik: Me ei saa vaadata neid kahe eraldi süsteemina. Kui anti halduskohtunike kohad, siis ei olnud selle aluseks analüüsi. Me ei saa lähtuda eeldusest, et halduskohtunike koguarv ei ole muutumatu ja on täiesti õige. Halduskohtutes ei ole väga erinevat koormust, vaid erinevus on halduskohtute ja üldkohtute vahel. Ei saa öelda, et haldusasjad on keskmiselt keerulisemad kui tsiviil- või kriminaalasjad. Samas pean ka ütleva, et kolmest ümberjagatavast kohast ei piisa. Need, kellel praegu on hea elu, ei ütle eales, et võtke meilt ära, selleks et ühtlustada.

Sarapuu: Pärnu HK on erand, kuna ka esimees ei ole vastu.

Lõhmus: Kohtunike arv ei ole praegu millegagi kindlaks määratud, justiitsminister peaks selle kindlaks määrama. Ma ei ole ka nõus, et me teeme seda väga lihtsalt – võtame statistika aluseks ja tõstame kohad ümber. Paberi peal näeb ta küll hea välja, aga reaalsuses mitte. See on tänuväärne, mida kohtute osakond on hakanud tegema, aga me oleme alles poolel teel. Peame lahendama küsimuse, kas on võimalik koormust muude vahenditega ühtlustada. Tuleks täpsemini mõõta koormust. Osa asju on analüüsist välja jäänud. Kas on muid võimalusi koormuse vähendamiseks – piirkondade muutmine vms. Me ei tohi igal aastal hakata kohti ümber jagama. Pakun välja, et me ei vähenda halduskohtunike arvu. Määrus tuleb aga vastu võtta, kuna praegu ei reguleerita kohtunike arvu mitte millegagi. Kui kohtud ühendatakse, siis Ida-Viru Maakohtus 14 kohta, Narvas 8. Tööpiirkondade muutmise tõttu vähendame ühinenud kohtu kohtunike arvu ühe võrra, jääb 13 ja Narvasse 9 kohta. Määrust saab ju ka hiljem muuta.

Sarapuu: Kui ei ole kohti, mida täita, siis me ei saa ka Narva kandidaate otsida.

Lõhmus: Me võime selle teema juurde poole aasta pärast tagasi tulla.

Sarapuu: Kas käesolev statistiline analüüs ei kajasta tervikpilti?

Lõhmus: Siin ei ole kõiki asju kajastatud.

Sarapuu: Neid asju ei ole võimalik statistilisse vormelitesse panna. Kui me räägime sellest, et me suudame Narvas kaks kohta märtsiks täita, siis see on täiesti võimalik.

Lõhmus: Kui me anname narva 9 kohta, siis ikkagi jääks üks vakantne koht ka pärast konkursse.

Kiidjärv: Kui on vaja, anname mõne aja pärast kohti juurde.

Sarapuu: 12 ja 10 on parem lahendus.

Lõhmus: Selleks, et langetada kaalutletud otsust, ei ole mul piisavalt informatsiooni. Milline on normaalne kohtuniku töökoormus? Võib-olla need, kes lahendavad palju, teevad laupäeviti ja pühapäeviti tööd, aga see ei ole normaalne.

Särgava: Kas Justiitsministeerium on planeerinud täiendavaid kohtunike ametikohti?

Sarapuu: Ei ole. Me võime öelda, et 2 miljonit, mis on planeeritud kohtuametnike palgatõusuks, kulutatakse kohtunikukohtade loomiseks. Prokuröride palgatõus on 10 miljonit – kas näpistada sealt? Kas järgmine prioriteet on istungisekretäride palgatõus 5000-ni või loome uusi kohtunike kohti? Või loome kohtunikukandidaatide kohti? Sest kohtunikuks saamise võimalused on kitsenenud. Muidugi saame luua uusi kohti, aga mille arvelt?

Sepp: Me läheneme sellest küljest, kas kohti juurde luua või ümber tõsta. Kas kõik teised variandid on läbi proovitud? Näide. Kaks aastat tagasi tegi prokuratuur analüüsi, kuidas

Tallinna Prefektuuri töökoormust vähendada. Kui suurendada uurijate arvu 70 võrra, siis see ei oleks probleemi lahendanud. Tekkisid alternatiivsed variandid – näiteks vähetähtsaid asju ei uuritud. Kui Tallinnas suurendada arvu 20 kohtuniku võrra, kas see üldse probleeme lahendab?

Kiidjärv: Aitaks hoopis see, kui kohtunikel oleks abilised. Kui oleks igal kohtunikul konsultant ning lisaks veel puhas tehniline sekretär. Kohtunik tegeleb kõigega ise. Me tahame, et kohtunik kasutaks oma aju analüüsiks, mitte selleks, mida me praegu teeme.

Sarapuu: Kas see tähendab, et igale poole annaksime konsultante sama põhimõtte järgi – igale kohtunikule üks?

Lõhmus: Põlva Maakohtus 80-90% kriminaalasjadest lahendatakse kokkuleppel.

Kiidjärv: Jõgevale koha juurde andmine on absurd – üle 80% kriminaalasjadest lahendatakse lihtmenetluse teel. Kas saaks teha analüüsi, palju lihtmenetlust kasutatakse?

Sarapuu: Kui prokuratuur oma tegevusega tekitab kohtunike töökoormuse vähenemise, siis võib-olla peaksime hoopis kohtutelt ressursi vähemaks võtma ja prokuratuurile andma?

Lõhmus: Nii lihtsalt seda asja võtta ei saa.

Sepp: Kas ei peaks olema ühtne nõukoda kohtutele ja prokuratuurile?

Seppik: 2000. aastal on tehtud Justiitsministeeriumis analüüs kohtuniku koormuse kohta. Kas seda ei saaks kasutada?

Tiislär: Punktisüsteem on tõepoolest tehtud. Igale asjale on antud mingisugune väärtus punktides, aga niisugune süsteem on äärmiselt vaieldav ja kui me selle aluseks võtaksime, ei jõuaks me eales kokkuleppele, milline tegelikult on ühe või teise asja väärtus punktiskaalal.

Lõhmus: Vaja on rohkem infot ja võimalikke tegutsemisvariante.

Sarapuu: Kui kohtade ümberjagamine ei toimi, siis mis toimib?

Lõhmus: Kohtade ümberjagamine toimib, aga peame vaatama komplekselt.

Sarapuu: See ongi tervikpilt, analüüs on olemas. Kas meil tasub tulla järgmine kord uue ümberjagamise plaaniga?

Lõhmus: Meil on vaja võimalikult kõikehõlmavat infot. Me ei saa teha otsust ja kahe kuu pärast jälle uut otsust, sest valesi läks.

Sarapuu: Kogu temaatika menetlemine võtab aega – menetlusseaduste muutmine, kohtute seaduse muutmine, töökorralduse muutmine jne. Me räägime sellest, mis võib aidata 2005. aastal. Aga millised on vahendid, mis aitavad 2003?

Lõhmus: Me saame teha ümberjagamise Narva ja Ida-Viru osas, aga halduskohtunike arvu me ei muuda.

Kiviloo: Halduskohtutes tuleb kahe kuu jooksul menetleda kõik asjad. Tallinna HK-I on liiga palju tööd, mitte Tartus ei ole liiga vähe.

Sarapuu: See ei lahenda meie suure töökoormusega kohtute probleeme. Ressursi kohtade juurdeloomiseks ei ole. Ma ei saa aru, mida te tahate teha. Mis me siis teeme?

Lõhmus: Täidame kõigepealt ära Narva ja Ida-Viru kohad.

Oviir: Me tiirleme surnud punktis. Me ei ole valmis otsust tegema. Nüüd tuleks öelda, mis edasi saab. Kas oleme valmis arutama kohtute asukohtadest peale ja töökoormuseni välja? Kui me vaatame statistikat, siis ta näitab mingit pilti ja enamasti ta ei näita valesi. Paljud kohtunikud on öelnud, et koormus on ebaõiglane. Mis me siis teeme? Kas me nõuame ressursi juurde? Kõigepealt Riigikogu vaatab, et teil on koormus ebavõrdne. Ka kohtute sees on erinevused kohtunike vahel suured. Kohtute osakond valmistab ette kontseptuaalsed ideed, kuidas ühtlustada. On olemas menetluslik variant, on võimalus asukohti muuta, teha ainult kaks halduskohut. Alati on keegi vastu. Kui on olemas KHN aktsept, siis sellel oleks tunduvalt

rohkem kaalu. Võib-olla need otsused, mida omal ajal on üritatud Justiitsministeeriumis vastu võtta, läheksid nüüd paremini läbi.

Kiviloo: Milline on normaalne kohtuniku koormus? Alles siis saab rääkida sellest, kuidas ümber jagada.

Sarapuu: Kui rääkida kohtunikega eraviisiliselt, siis keegi ei eita, et on madala koormusega kohtuid, aga keegi ei kinnita seda avalikult. Kui ma ütlen Narva LK esimehele, et me hakkame kontseptsiooni läbi töötama ja asi saab valmis 2005. aastal, siis see ei rahulda teda.

Lõhmus: Mis takistab kuue kuu jooksul seda läbi töötamast? Ning miks me peame ainult sisemiste ressursside arvelt ümber jagama?

Sarapuu: Ressurss on piiratud. Me peame seadma prioriteedid. Kui me ütleme, et meie teine prioriteet on kohtunikukohad, siis jäävad istungisekretäride palgad samale tasemele.

Lõhmus: Me tahamegi, et te toote kompleksse analüüsi, kus käsitletakse kõiki neid aspekte.

Sepp: Kohtadega mängimine ei ole ainus variant. Tuleb vahetute töötegijatega läbi rääkida ja töökorraldust muuta. Reformid tuleb kohtutega läbi rääkida. Kui üks ametnik astus sisse Jõgeva kohtusse ja mõötis ära laua, kas see mahub Tartu Kohtumajja, siis see ei ole normaalne.

Sarapuu: Materjal ei olnud salajane.

Lõhmus: Analüüs näitas, et probleem on. Me ei välista, et edaspidi me jagame kohti ümber, aga selleks on vaja täiendavat informatsiooni.

Sarapuu: See eeldab, et keegi teist tuleb ja aitab analüüsi välja töötada. Ma kardan, et KHN ütleb poole aasta pärast jälle, et analüüs ei ole piisav.

Lõhmus: Kohtuhaldusega tegelevad ainult ametnikud Justiitsministeeriumis. Kui Justiitsministeeriumil on kohtute osakond, siis nemad peavad seda analüüsi tegema.

Kiviloo: KHN ei pea Justiitsministeeriumile nõu andma, vaid otsustama.

Sarapuu: Kas see otsustamine on puhas formaalsus või sisuline, sest teie teate, mis on õige?

Kiviloo: Materjal näitab, et töökoormus on erinev ja vajab ühtlustamist.

Lõhmus: Millises osas me siis kooskõlastame? Me peame määruse vastu võtma.

Seppik: Prefektuuride osas ka veel üks selgitus: piirkondade muutmine otsustati valitsuse tasandil, seega ka justiitsminister oli teadlik. Eelmisel korral jäi see küsimus lahtiseks.

Lõhmus: Kas me anname määrusele tingimusliku nõusoleku?

Seppik: Mida see tähendab?

Lõhmus: Me lahendame küsimused seoses Narva LK ja Ida-Viru MK kohtade ümberjagamisega. Mis ei tähenda seda, et see küsimus ei võiks uuesti üles kerkida, kui on olemas täiendav analüüs.

Oviir: Kas Pärnu HK-sse on konkurss kuulutatud?

Lõhmus: Kandidaat ootab nimetamist, Riigikohtu üldkogu tuli vastu Justiitsministeeriumi palvele ja viivitas üldkoguga. Üldkogu ei saa seda vastutust enda peale võtta – kui konkurss on kuulutatud, ei saa seda peatada. Justiitsminister saab konkursi tühistada.

Särgava: Sel juhul jääb Pärnus koormus veel väiksemaks.

Oviir: Võib-olla ongi normaalne.

Sarapuu: Me olema võimelised kandidaadile pakkuma alternatiivi kohtusüsteemis.

Särgava: Pärnu HK osas on mul eriarvamus. Mul on raske seda kolleegidele põhjendada, miks Pärnu Halduskohtus jääb nii väike töökoormus.

Lõhmus: Seadus näeb ette kolmeliikmelise koosseisu.

Oviir: Kui seadus näeb ette, et halduskohtus peab olema kolm kohtunikku, siis me ei tohigi seda arutada. Siis see justiitsministri määruse eelnõu on ebaseaduslik.

Sarapuu: Kelle subjektiivseid õigusi see rikub?

Kiviloo: See ei peagi kellegi subjektiivseid õigusi rikkuma. Kui kohtunik tahab kolmeliikmelises koosseisus arutada, peab tal olema võimalus seda teha.

Sarapuu: Kolme kohtuniku Pärnus hoida selleks, et võib-olla tekib kunagi vajadus arutada kolmeliikmelises koosseisus, on mõttetu.

Kiviloo: Seadus näeb selle võimaluse ju ette. Kas seadus on mõttetu?

Oviir: Kas seadus näeb ette, et peab olema kolmeliikmeline kohus? Kas see on ebaseaduslik määrus?

Kiviloo: Jah, on küll ebaseaduslik. On võimalus menetlusseadust muuta.

Lõhmus: Kui kohtunik tahab kolmeliikmelises koosseisus arutada, siis ta ei saa seda teha.

Sarapuu: Siis kolleegid teisest halduskohtust aitavad.

Kiviloo: Seda võimalust seadus ette ei näe.

Kiidjärv: Võib ju üle viia ühe üldkohtuniku. Aga see on mõeldamatu.

Sarapuu: Me ei ole halduskohtute süsteemi vaenlased, vaid tervikliku kohtusüsteemi sõbrad, lahendus võib tunduda ühele osale ebaõiglase. Samamoodi võiks mõne teise lahenduse korral öelda, et me oleme väikeste kohtute või Ida-Viru piirkonna vaenlased. 2003. aastal peame Narvas tegelema reaalse probleemidega, me ei saa seda edasi lükata.

Lõhmus: Kui Narvas on 10 kohta, siis esialgu tuleb need täita.

Sarapuu: Kolm kandidaati on olemas. Hiljemalt märtsiks on need inimesed paigas.

Lõhmus: Pällini ja Šabarova saab varsti nimetada, aga siis jääb veel kaks vakantset kohta, mida märtsiks täita ei jõua. Menetlus konkursist nimetamiseni võtab peaaegu aasta.

Särgava: Kas Tallinnasse antakse lisakohti?

Lõhmus: Kui palju vakantseid kohti on Tallinnas?

Särgava: Kolm, aga konkursid käivad.

Sarapuu: Meil ei ole uute kohtade jaoks ressursi.

Särgava: Tallinna koormus on väga suur. Tõkendeid ei olnud üldse analüüsis arvestatud.

Seppik: Meil on pidevalt suurem koormus olnud. Mina ei saa oma kolleegidele silma vaadata, kui me muudatusi ei tee. Kui kauaks me otsustamise edasi lükkame? Mis meil vaja on, et otsustada? Otsustada ei taha, aga ei öelda, mida meil vaja on täpselt.

Kiviloo: Koormust tuleb täpsemalt analüüsida. Koormuse puhul on pidevalt midagi arvestamata jäetud. Me tahame, et oleksid kõik asjad arvestatud.

Kiidjärv: Probleem selles, et me jääme halduskohtute juurde toppama. Kui oleksime selle analüüsi aluseks võtnud, siis võib-olla oleksime otsuseni jõudnud.

Sarapuu: Aga võtame.

Kiviloo: Enam ei võta, kell on juba veerand kuus.

Lõhmus: Ja metoodika üle tuleb arutada.

Seppik: Tuleks läbi rääkida kohtutega.

Sarapuu: Me mõtleme nende peale, kellelt kohti ära võetakse, mitte nende peale, kellele juurde antakse. Me oleme nagu sotsiaalhoolekande asutus.

Lõhmus: Põlva Maakohus on välja toonud terve rea statistikas kajastamata jäänud asju.

Sarapuu: Need asjad on igal pool samamoodi arvestamata jäetud, Põlva ei ole selle poolest eriline.

Lõhmus: See tuleb kõigiga läbi arutada. Ei saa teha analüüsi ja kohtuid ära kuulamata jätta.

Sarapuu: Kui me oleksime selle laiali saatnud, oleks seda võetud kui Justiitsministeeriumi kurja plaani. Me arvasime, et halduskohtute kohtade ümberjagamine on reaalne, aga näha on, et ei ole. Ma arvan, et iga praeguse olukorra muutmise ettepaneku puhul oleksime me saanud kriitika osaliseks.

Kiviloo: Kaua me täna veel töötame?

Lõhmus: Kõige rohkem 10 minutit.

Sarapuu: Kui kohti ümber ei tõsteta, siis ka Tallinnas jääb nii, nagu on.

Särgava: Kas ministeeriumil ei ole võimalik täiendavat kohta Tallinnale anda?

Sarapuu: Kohtuametnike palga arvelt on. Või kui näpistada kohtute eelarvetest. Küsimus selles, kas see näpistus peaks minema kohtuniku kohtade loomiseks või nende tuhandete taotluste rahuldamiseks, mis kohtud meile esitanud on.

Lõhmus: Jääb siis Narva 10, Ida-Viru 12, tuleme hiljemalt veebruaris teema juurde tagasi.

Otsustati: kohtunike arvu määrus kooskõlastada tingimusel, et kohtunike arv jääb samaks, v.a Lääne Maakohus 5 kohtunikku, Ida-Viru Maakohus 12 kohtunikku ja Narva Linnakohus 10 kohtunikku.

Sepp: Veebruariks tuleks esitada ettepanekud nii ümberjaotamise osas kui ka alternatiivsed variandid.

Lõhmus: Läbi tuleb töötada kõik võimalikud variandid.

Sarapuu: KHN on praegu alles algfaasis. Ka teie ei tea, mis on tegelikult ühe või teise liikme arvamus. Õpime teineteist tundma ja seejärel saame realiseerida lahendusi nendes piirides, mis on võimalik. Ja üha täpsemini saab selgeks, millised on need piirid. Seega teema tuleb hiljemalt veebruaris uuesti KHN istungile.

Lõhmus: Kuu aega enne peaks ettepanekud olema, kuna tegemist tähtsa otsustusega.

Kiviloo: Kohtute arvamused peaks küsima Justiitsministeerium.

Sarapuu: Kui me räägime 2003. aasta eelarve menetlemisest, siis me saame tegelikult teha ümbertõstmisi abipersonali osas. Kui Narvas on ebaproportsionaalselt vähe kohtunikke, siis me võime sinna anda ka ebaproportsionaalselt palju konsultante.

Kiidjärv: Andke Tartu Maakohtule samuti.

Sarapuu: Järgmise KHN istungi osas – me võime neid ka laupäeviti korraldada.

Otsustati: Järgmine istung toimub 28. novembril kell 11.